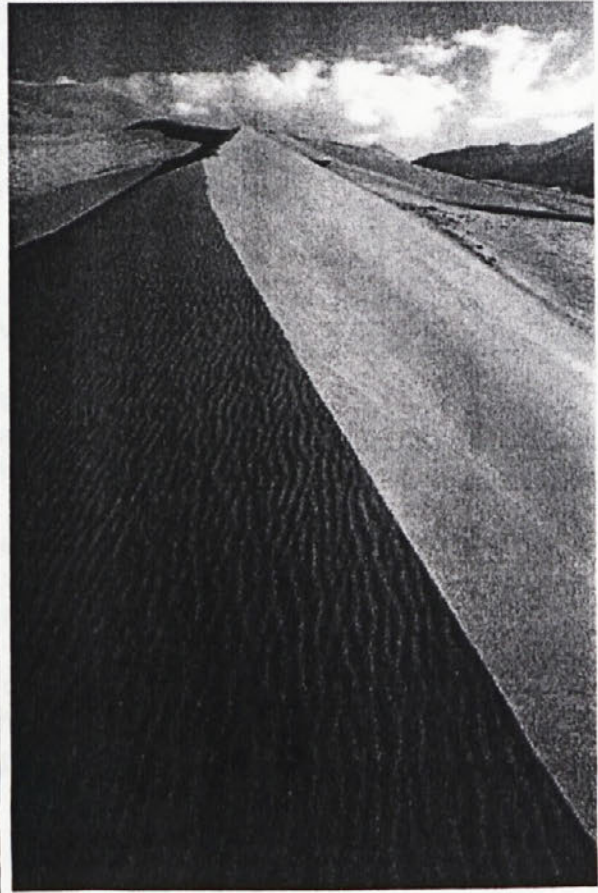
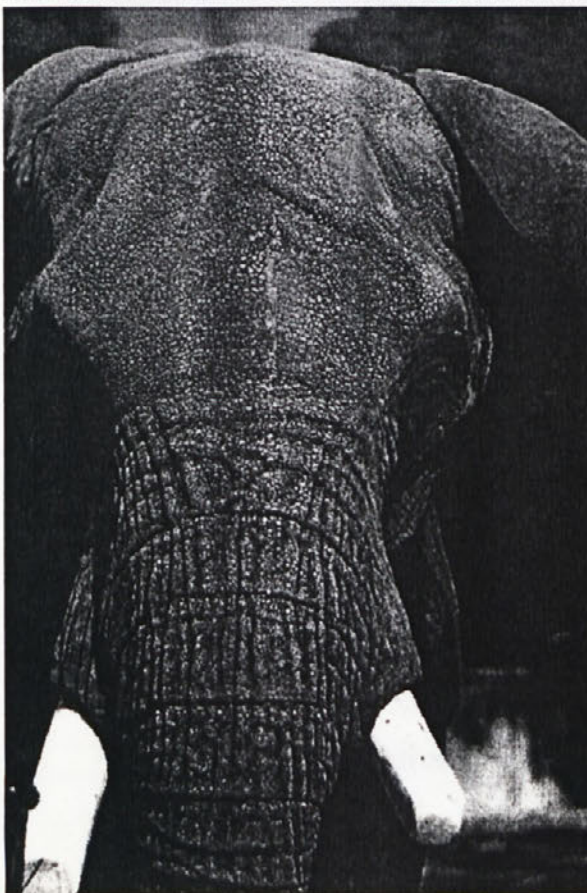
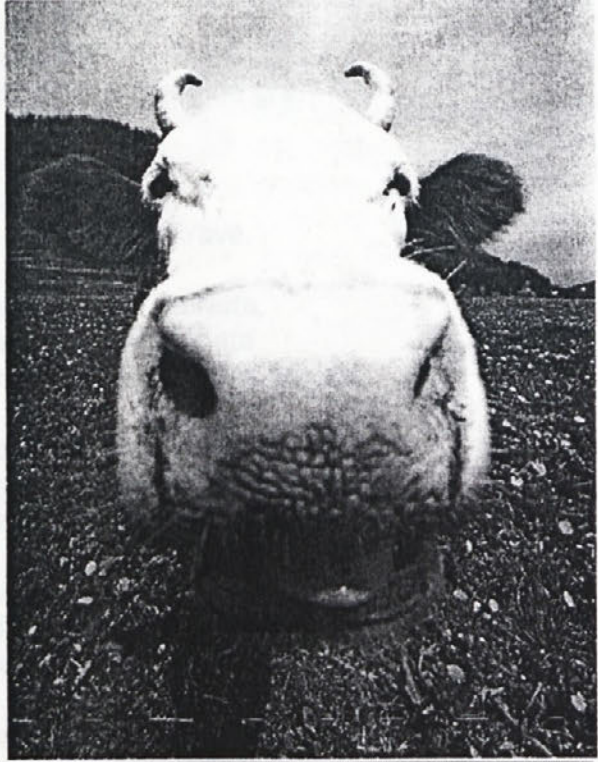

junij 2003, št. 3

STEZICE

Domen Husu

NATO HLAPEC

Mali človek ne ve,
kje naj začne,
ko razlaga, zakaj politika mu v glavo ne gre.

Ga skrbi za usodo države,
ki še vojske nima prave
in rine v Evropo, kjer umirajo krave.

In okrog njega vlada evforija do Nata,
želijo postati še ena Busheva copata
in šivati Ameriko tam, kjer nastala je finančna zaplata.

In ko enkrat prideš do Nato pakta,
postaneš del ameriškega prebavnega trakta
in ponosni plesalec Bushevega nasilnega takta.

Se ozira po Evropi, celini stari,
kamor množično vdirajo ameriški barbari,
da bi z Blairom spet v vojno se zagnali.

In gleda politike te male države,
kjer ljudje sramujejo se lastne zastave,
kako podpirajo stebre ameriške slave.

Naše zastarele poglede na Balkan
zamenjujejo dekleta, ki plešejo kankan
svet je zaradi Nata že smrtno bolan.

Ko ravno postali smo narod ponosni
izognili se vojni, ki divjala je v Bosni
in že proti Natu drvimo v mladosti rosni.

Politiki naši niso prav nič plašni,
ko hitijo naproti svetovni usodi strašni
kjer spet postali bomo hlapci lačni.

Kaj nam res je vseeno?
Bo to res preneslo naše ljudstvo kleno,
ko na hrbtu bo imelo Ameriko leno?

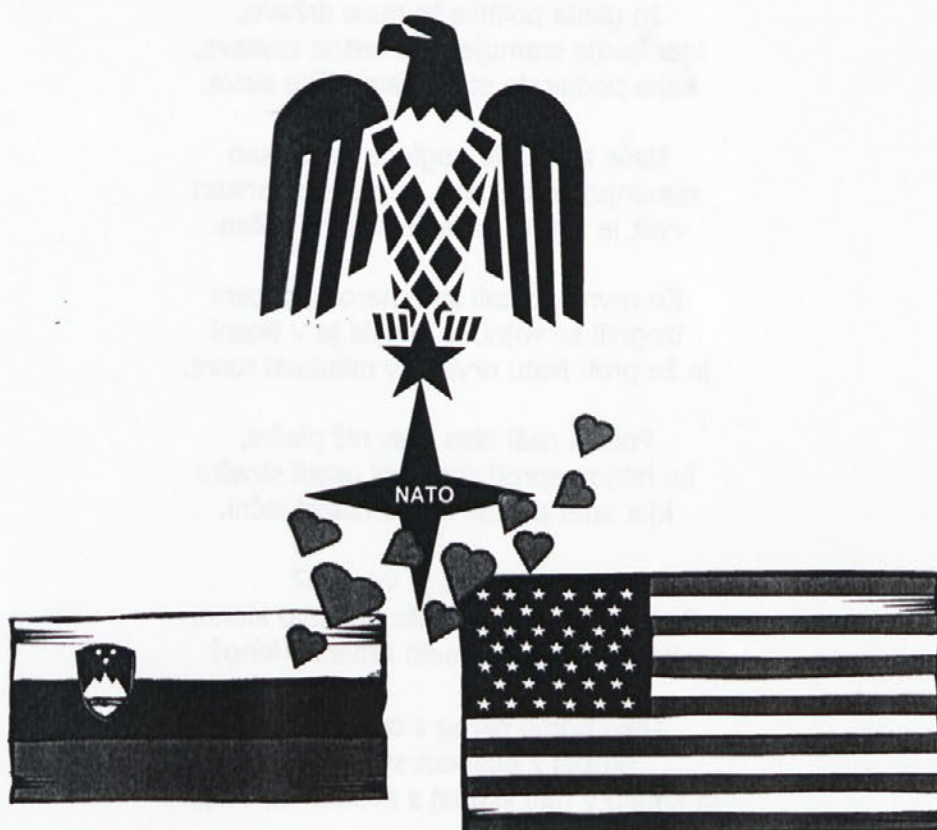
Tako bomo okrog z orožjem hodili
skupaj z Bushem svetu kri pili
in kmalu v njej skupaj s svetom se utopili.

Toda sedaj smo v Natu,
hrbet obrnemo Hrvaškemu bratu,
in Piranski zaliv podarimo ameriškemu senatu.

Zdaj smo v idealni državi,
vsi postali smo demokrati pravi
na katerih si politika naša svoje komplekse zdravi.

Toda mali človek še vedno ne ve,
zakaj Natu odkrito ni smel reči ne
Ali to sedaj sploh važno je?

ZGODBA O ŽENAH IN MOŽEH V VELIKEM GRABNU

Franci se je spet pozno vračal domov. Sicer se je nekoliko primajal iz vaše gostilne, vendar si tega ni priznal. Toda ko se je približeval domačim vratom je žena planila izza vogala hiše z metlo v roki.

»No, Franci. A si bil spet pri drugih babah?! Ampak jaz ti bom že pokazala...«

»Nisem bil nikjer, Marta... Samo sosedovemu Janezu sem pomagal hlev čistiti. To je čista resnica...«, je zajecjkal Franci, ki si je neznansko želel spanca.

»Zdaj boš pa še lagal. Mene, revo ubogo puščaš pa doma. In to samo s petimi otroki... Zdajle te bom tako namlatila, pa če ti je prav ali pa ne!« je rjovela Marta, ki je bila, če smo zvesti resnici, precej obilna ženska. Moški so se je zato precej bali.

»Marta, saj ne bom več, obljubim. Čist zares...«

»Kaj pa je to? Pa še pil si? Ti baraba! Jaz garam v službi, potem pa še na kmetiji! Tisti denar, ki ga prinesem domov, ga pa ti zapraviš! Otroci pa reveži čakajo, da jim bo oče kaj prinesel iz mesta... Zdaj mi je pa prekipelo! Okrog pri babah se vlačiš, potlej ga pa še piješ!«

Marta se še vedno ni pomirila in je moža z vso silo udarila po plečih. Ta se je sesedel kot vreča.

»Kako se pa to ugotovila? Marta, saj sem samo en kozarček. Saj veš, da poznam gostilničarja Adolfa, pa mi je tale kozarček zastonj dal... Pa tudi posodo bom jaz jutri pomil... In plenice bom nesel v potok oprat. Obljubim!«

»Saj sem te zavohala, že ko si lezel na hrib! Jaz na tvoje obljube ne dam nič. Pa bomo že videli jutri. Zdaj pa brž gor in pojej svojo mrzlo grahovo juho, ki je še ostala od kosila... Čeprav jaz bi ti jo raje na glavo zlila! Kar zmigaj se, ker me pošteno srbijo prsti, da ti ne bi še eno primazala!«

Odšla sta po stopnicah, takrat pa se je Franci malce opogumil, rekoč:

»Kaj pa, ko je hodil sosedov Tone, k tebi štedilnik popravljat? Ko je bil tri dni pri nas. In to ravno takrat, ko sem jaz v vinogradu delal. Mi je Žnidaršičeva Micka vse povedala! Jaz vse vem!«

»Kaj blebetaš? Ja, saj. Ti pa Žnidaršičeva Mica sta ravno pravi par. Vesta o sosedih več, ko pa o lastni živini in njivi. Kar se pa Tonija tiče, je bil pa samo tako prijazen, da mi je štedilnik popravil, da sem ti jaz lahko grahovo juho skuhala. Ampak ti boš šel pa kar brez nje spat! No, kar malo hitreje se zmigaj!«

Marta ni več zgubljala besed. Namlatila je ubogega Francija in ga dobesedno odnesla v spalnico. V joku in stoku je Franci dejal:

»Oh, kje so tisti lepi časi, ko sem bil še samski! Ojej... Zdaj pa ves čas tuli in me mlati, češ da sem pijanec. Ojej, jej...!«

Marta se je ustavila pograbila metlo in začela kričati:

»Kaj gobeždaš, norec stari? Kaj si pozabil, da si me ti prišel zaprosit za roko v Mali Graben? Takrat sem bila še mlada in lepa deklina. In bogata, bogata... Kaj imam pa sedaj?! Pijanskega moža, ki... Saj ni vredno zgubljati besed. Kar lepo še enkrat te bom namlatila!« In spet je začela udrihati po možu.

Žnidaršičeva Micka, ki je vse to poslušala na oknu, se je obrnila k možu, ki je sedel za mizo in bral časopis ter mu rekla:

»Vidiš, kako se imata Kranjčeva rada. Sama strast ju je. Sicer ima pa pridnega moža, ki je kdaj pa kdaj tudi pomije posodo. Ti pa tukaj vsak dan visiš za temi Kmetijskimi novicami in niti s prstom ne migneš!«

Janez pa, ki svoje jezikave žene ni prenesel, je pograbil časopis in jo kar precej oklofotal.

»Baba nima kaj jezika otresat. Jaz tamle vidim še zajeten kupček umazane posode. Kar spravi se v kuhinjo, Mica! Malo strasti pa prihrani za jutri, ko bova odšla na njivo pobirat krompir.«

Naslednji dan se je vse ponovilo. In naj še kdo reče, da je zakonsko življenje v Velikem Grabnu lepo.

Anonimno

UKRADEN ZELEN SVINČNIK

Kot vsako noč sem čisto sam. Pravljice in duhovi se sprehajajo okoli mene kot stari prijatelji. Zazrem se v nebo ter zrinem vse probleme v kot. Redko zrem v nebo. Dež, ki pada, se ne ujema prav z ničemer in občutek imam, da se mi kapljice skušajo izogniti. Vseeno padejo name in šele čez čas se zavem da je moj obraz vlažen. Počutim se slabše. Komaj kdaj pogledam na podstrešje svojega doma. Predstavljam si stare prijatelje. Moje ljubljene sanje, moja sladka veselja in moje najtemnejše strahove. Strmijo vame vendar nikoli ne spregovorijo.

V njih vidim obraz otroka, s katerim sva se igrala, ko sva bila še majhna. Resen je, nosi jakno, kravato ter zagrenjeno gleda predse. Kako veliko ljudi kot on, jemlje same sebe preveč resno. V resnici niso škodljivi. Narava se nikoli ne spremeni. Moje najhujše more pohajkujejo. Sploh se ne morem nagledati te čudovite ženske Melanholije. Tolikokrat me je že posilila. Priznam, ne morem ji skriviti niti lasu. Pretvarjam se da se ni nič zgodilo in oprezam za osebo, ki bi me lahko potegnila ven iz tega. Družim se z bolečino in žalostjo. Včasih sta bili zaročeni. Razložil se jima da ne bi bili nikoli srečni. Kaj pa je z njim, ki ga komaj še poznam, ko ga pa tako malo vidim. Moj stari dobri občutek odgovornosti. Dobro da je še tukaj, škoda bi bilo zamuditi to žalostno nebo in to nežno pršenje. Vem da sem te zanemarjal in si govoril da še ni pravi čas zate. Hvala za potrpljenje polno zaupanja. Premočen sem. Majhen nedolžen strahec me cuka za rokav ter hoče da ga peljem domov. To je hčerka samote. In ko sem vprašal optimizem, ki je zadnje čase nekako sam, če sem lahko učitelj in vodič njegove hčerke, mi je odgovoril, da se bo vedno dvignil tako visoko, da bo lahko videla lučko tudi tam, kjer sploh ne obstajajo. Mislim da prešuštvuje z upanjem. Prasec. Toda ali se ljubita? No sedaj sem se spomnil da manjka nekdo pomemben. Tako dolgo je ni na spregled, da je njena neprisotnost že skoraj samoumevna. Včasih, ko sem že mislil da se je vrnila, je vedno izginila. Kot da se ne bi hotela pobotati z mano. Prizadel sem jo, vem, toda presenetila me je, ko mi je ponudila nekaj zaradi časa nisem mogel naprej. Pustil sem jo samo pred tistimi potemnelimi dilami, ki razmetane ležijo okoli dimnika. Ljubezen je pač občutljiva. Ko sem jo nazadnje videl, je umirala v najtemnejšem kotu podstrešja. Ker je to blizu dimnika, se tam v upanju stiskajo podgane, ki bi rade občutile vsaj malo toplote. Hmmmmmm... Obrnem ključ v ključavnici svoje hiše, mojega srca. Še zadnjič pogledam v najtemnejši kot podstrešja in ti pomaham v slovo. Pustim da kapljice padajo name. Prosim jih. Vstopim in skočim v posteljo. Tišina, samo zvok kapljic, ki padajo na potemnjene dile. Mogoče bi jih bilo treba zamenjati. Ampak pozneje.

Komaj kdaj pogledam na podstrešje svojega doma.

»ŽENSKE, KAJ TE VE ZA ENE KAČE!«

Nekoč sem v neki knjigi pravljic zasledil zgodbo o stvarjenju Adama in Eve. Predvsem me je pritegnila zgodba o nastanku Adamove boljše polovice. Celo tako pritegnila, da sem ob njej pomenljivo pokimal. Zgodilo pa se je nekako tako, da je nesrečno Adamovo rebro, ki je bilo namenjeno za ustvaritev Eve, požrl neverni pes, ki se je začuda klatil po rajju. Ker pa je imel očitno Bog zelo dobre reflekse, je psa ujel za rep in mu ga odtrgal. In ker revežu ni preostalo drugega, je gospodično Evo ustvaril iz pasjega repa. Kot pa je zapisal pravljicar je ženska še dandanes od psa podedovala kar nekaj lepih lastnosti...

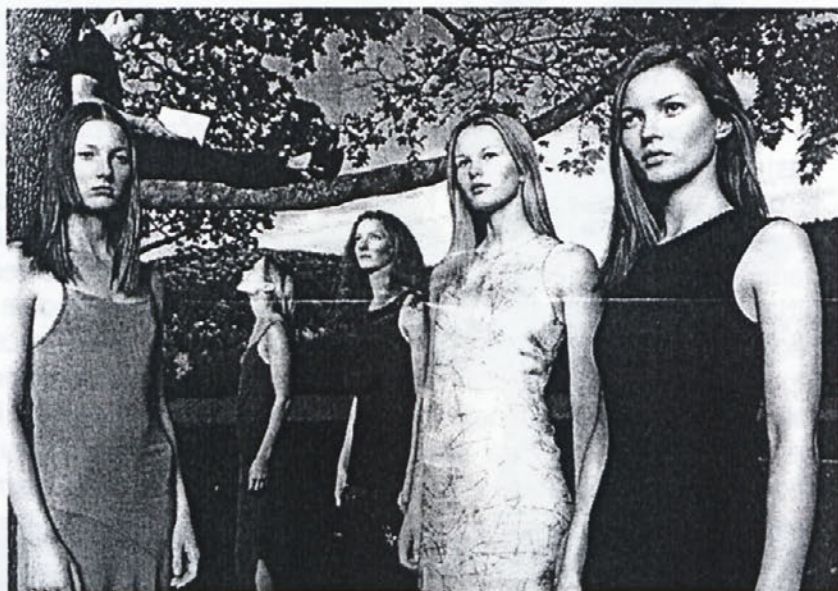

No, da ne bo pomote. Ženske so prečudovita bitja, brez katerih bi bilo na svetu presneto dolgočasno. Kako pa bi bilo, če bi na vsakem koraku srečali tečnega moškega? Si sploh ne predstavljam. Tako lahko predpostavljamo, da je bilo bolje, da je bila ženska ustvarjena iz pasjega repa, kot pa da sploh ni bila ustvarjena. Kaj bi bilo na primer, če bi Bog ustvaril Adama, potem pa, ko mu je pes ukradel rebro za Evo,

izgubil veselje in vse skupaj nekam poslal ter odšel. Tako pa se mu lahko zahvalimo za potrpežljivost, kajti prav zaradi njegove potrpežljivosti danes na svetu obstajajo Matički in Nežke. Čeprav dandanes lahko beremo nešteto osladnih ljubezenskih romanov, ob katerih se pokvarjenim moškim cedijo sline, je knjiga Matiček se ženi zame ena izmed prav lepo romantičnih knjig. In predvsem me je presenetil položaj Nežke v komediji. Predstavlja namreč pravo, trdno in bistroumno slovensko kmečko dekle. Torej, v drugih tovrstnih zgodbah so dekleta predstavljena kot plehke lutke, ki se vdajajo ljubezni moških in držijo se nekako v ozadju. Tukaj pa prav nasprotno igro vodijo prav ženske. Moški so samo nekateri bolj ali manj moteči elementi v zgodbi in na koncu prav one, ženske, rešijo vse zaplete. Zdi pa se mi zanimivo, da se današnja dekleta raje poistovetijo z tiho, umirjeno Shakespearovo plemkinjo Julijo, kot pa z jezikavo in klepetavo Nežko, pravo slovensko kmetico. Prav tako se mi zdaj dozdeva, da so se ženske po zadnji seksualni revoluciji (kdaj bo naslednja, ne vem) v 70. letih izredno spremenile. Uradno so postale enakopravne, odpravile so razlikovanje moških in ženskih poklicev, ker danes lahko tudi ženske vozijo tiste večtonske tovornjake v premogovnikih in ob tem grozovito preklinjajo ter pljuvajo po tleh. Odločno so prispevale k okrepitvi feminizma in nekatere lahko sedejo za računalnik, takrat ko začnemo moški že udrihati po tipkovnici, in z odlično žensko hladno prefinjenostjo pritisnejo na ključno tipko ter tako vse uredijo. In še mnogo drugega. Da ne omenjam vseh revij za ženske, oprostite, mlade ženske, kot so Eva,

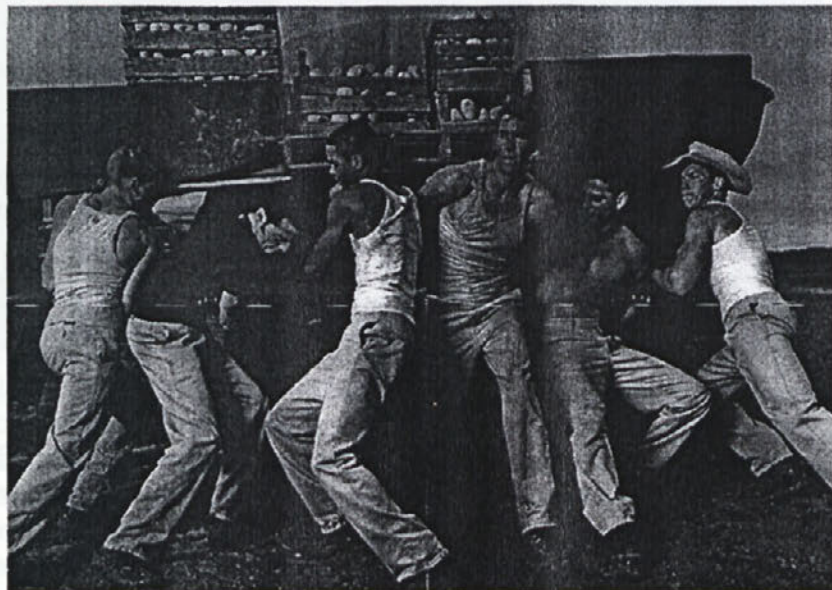
Cosmopolitan, Smrklija in ne vem kaj še, morda celo še kakšna Francka, Pepca ali pa tudi Nežka. To so nekakšni svetovi zase, v katere moški nimamo pogleda. Če pa si že dovolimo pokukati vanje, nam osorno zabrusijo, naj se vrnemo k svojemu Playboyu, Mladini ali pa

karkoli že. So pač take. Osamosvojene, odločne in uspešno počasi ter vztrajno njihova vplivnost narašča. In take kot so, so nam moškim čisto všeč (vsaj meni). Kateri normalen moški si pa še želi žensko, ki mu bo kuhala kosilo in večerjo ter ob večerih pridno »štrikala« tople nogavice za svojega moža, medtem ko bo on kot nabasana vreča ležal na kavču in počasi srkal ceneno vino? No, Jerryija Springerja prosim odmisлите, kajti tam so tako ali tako vsi neki posebneži. Kaj ne bi bilo bolje imeti dekle, ki bi te nekega dne zagrabila za roko, te pogledala z nagajivimi očmi in rekla: »A si za nekaj norega?« Nato pa bi napravila kaj nepozabnega, na primer izlet s kolesi in nato piknik sredi gozda ob romantičnem sončnem zahodu. In oba bi se zabavala. Sicer pa to ni edina možnost. Zdi se mi, da so danes naše ljube predstavnice nežnejšega (čeprav so nekatere celo še

bolj grobe kot mi) spola celo bolj odločne in domiselne kot mi, zastareli in včasih kar zaostali moški. Toda take niso samo danes. Že pred malo manj kot tristo leti je Nežka okrog prinesla barona Naletela in Elmira v past ujela hinavskega Tartuffa ter s tem odprla oči svojega trapasto zaslepljenega moža Oregona. Tako sta si Nežka in Elmira precej podobni. Obe zvesti svojima izbrancema (glede na njuno odločnost, bi si upal trditi, da sta ju onidve prvi zagrabili), prva Matičku in druga Oregonu. Prav tako pa sta obe v svojo bistroumno past ujele nekakšno sumljivo zverino. Samo pomislite, kako se obe razlikujeta od plahe in neodločne Julije, ne, to ni prava beseda, saj je odločno ljubila Romea, vendar se mi vseeno zdi nekako brezbarvna. No, ne vem. Danes pa je takšnih Nežk in Elmir že nešteto. Pogumnih in neizprosnih nežnih deklic. Na primer, predstavljajte si kakšno slovensko Magdo, kako z valjarjem za testo čaka na Janeza, ki se mrtvo pijan vrača iz gostilne. Upam, da ni nihče pomislil na cestni valjar, ker ženske vendarle še niso tako nasilne. Če si lahko privoščim in za primer osebnostno odločne in močne ženske vzamem Dano Scully, posebno agentko FBI na oddelku Dosjeji X. Seveda je to samo film, a vseeno me je s svojimi močnimi živci, smislom za humor in odločnostjo prevzela. Nehote sem se spomnil nanjo ob prebiranju že večkrat omenjenih del. Seveda pa ona ne lovi baronov in Tartuffov, kot sta to počeli Nežka in Elmira, temveč lovi sledove za malimi zelenimi možički (v bistvu so sivi, bi rekel Mulder). Vendar pa se ženskam velikokrat smejemo, ko jih ne razumemo. In to se zgodi zelo pogosto. Morda smo moški preveč zaverovani v svoj prav? Wolfgang Goethe je nekoč zapisal: »Wir sind gewohnt dass die Menschen verhohen was sie nicht verstehen.«* In čeprav se jim takrat navzven nasmihamo, se v sebi počutimo izjemno butasto. Ženske so namreč izredno zapletene osebnosti, tako težko jih razumemo. In kolikor žensk, oziroma deklet sem lahko jaz kot zelenec srečal v življenju sem spoznal, da so kot vreme. V nekem trenutku so lahko izredno prijazne in prijetne, v naslednjem trenutku pa so lahko izredno živčne in zares zoprne. Enkrat so polne življenjskega optimizma, kar naenkrat pa jim je vsega dovolj. Sicer pa so na splošno bolj vzdržljive. Takrat ko običajen moški že objokuje svet in vzdihuje kot kakšna ostarela bosanska (ali pa slovenska, če hočete) mam'ca, ženske še vedno na vso moč držijo temelje sveta pokonci. Tudi na besede moraš paziti pri ženskah. Enkrat jih lahko z pravimi besedami očaraš, drugič pa te lahko na enake besede udarijo tako močno, da vidiš prav vse zvezde. In čeprav so ženske, ponavljam, na splošno čudovita bitja, so na svetu tudi

take, ki v moškem vidijo samo bankomat, ljubezen pa je pri takih ženskah geslo za dvigovanje denarja. Toda o omenjenih ženskah vam lahko več pove znani slovenski raper, le da jih je ta poimenoval malce drugače, bolj na grobo. Čeprav se brez žensk ne da živeti, si moramo priznati, da znajo precej dobro spletkariti in nekatere so prav taki Tartuffi, kot je bil tisti v Molièrovi komediji. Že v rimskih časih je žena zloglasnega cesarja Nerona (ki je bila v svoji necesarski preteklosti prostitutka) svojega soproga obrnila proti njegovemu zvestemu generalu Marku Viniciju in to samo zato, ker slednji ni uslišal njene ljubezni. Pa tudi cesar Klavdij je imel smolo zaradi ženske, njegova žena ga je namreč zastripila z gobami. Da, vse to bo najbrž zaradi Evinega prijateljstva s kačo ali pa nemara zaradi tistega nesrečnega pasjega repka. Tudi Trubar nas opozarja na žensko spletkarjenje in uporabi neki sočen izraz, ki pa ga ne bom ponavljal. Kasneje pa piše nekaj o tem tudi Svetokriški. Da ne omenjam slavnega psihologa Freuda, ki je preučevanju moških in žensk (tudi na področju spolnosti) namenil veliko svojega časa. Toda predvsem so ženske še vedno odkrita, prisrčna in ljubeča bitja. V ta včasih mrzel svet vnašajo toplino. Kar spomnimo se mamic, kako vozijo vozičke po ulici in ves čas ljubeče strmiijo v svojega otroka. In zaljubljenec. Njihova notranja in zunanja lepota krasijo ta svet. Čisto zares. No, ampak tudi brez nas, predstavnikov močnejšega spola (ali smo res vedno močnejši in vztrajnejši je že druga zgodba in bi se o tem dalo razpravljati) ne bi bilo tako lepo na svetu. Kdo pa bi se potem navduševal za avtomobile, presedel dopoldneve in popoldneve za televizorjem ob nogometni tekmi in mečkal že zdavnaj prazno

pločevinko piva. Kdo bi se potem oziral za dekleti, razdiral umazane šale, zelo grozovito preklinjal (kajti, današnje ženske že prav lepo preklinjajo in moramo mi res grozovito kleti, da se ločimo od njih), puščal umazane obleke kjerkoli, izgubljal čas za računalnikom pri igranju trapastih igrice (govorim iz lastnih izkušenj) in še mnogo drugega. Bilo bi kar dolgočasno, kaj? Tako pa smo na svetu vsi, Matički in Nežke, in skupaj tvorimo

človeštvo. In da bô vse teklo kot namazano, moramo Matički spoštovati in imeti radi Nežke, one pa morajo imeti rade in spoštovati Matičke. Toda to je preveč idealno. Vedno pride do nekakšnih zapletov. Toda sedaj ne vem, če ni to ravno zaradi tistega pasjega repka...

Kakorkoli je že Bog ustvaril Evo in Adama, ju je ustvaril z namenom, da bi se ljubila in spoštovala. Živela bi srečno... No, potem pa se je, ne vem zakaj, vmešala tista presneta kača in vsem skupaj zmešala štrene. Toda sedaj so Eve že davno pozabile na kolegico kačo in prepovedan sadež. Postale so izredno samostojne, odločne in bistrourne osebnosti. Nič več niso slepo pokorne moškim in ne samo to. Nekatere naše ljube pripadnice nežnejšega spola so naredile veliko stvari celo boljše od nas, nezmotljivih in vsemogočnih moških. In mi ob teh njihovih dejanjih strmimo z odprtimi usti. Polne optimizma, življenjske volje, ljubezni in pameti greste skozi življenje. In če je treba nas uspete v vsakem trenutku, po domače »skenslati«. Vendar, take vas imamo radi, take ste nam všeč, punce...

* Ponavadi se ljudje smejejo tistemu, česar ne razumejo.

Andrej Damiš

TISA II

Raste 2000 let.
Tisa. Počasi
se s strupom bojuje,
v modro nebo se dviguje.

Raste 18 let.
Človek. Počasi,
a strup že zmaguje,
v zemljo se človek sesuje.

Tisa premaga vsa leta,
premaga človek,
ki je ne poseka.
Nobena sekira nima moči.

Človeka pobije sekira,
človek se ne bori,
človek vedno premagan
od sebe obleži.

Sneg pada, sneg, ki me duši.
To je pepel, pepel vseh ljudi.
Pada že dež, ki me utopi.
Rdeč je ta dež, kri vseh ljudi.

Jaz sem poslednji.
Zadnji, ki nosi družine ime.
Kri mi usta zapira,
pepel mi razjeda srce.

Kako zdaj rad bi ubijal,
tako kot le bog ubija.
Zdaj pa tudi on je mrtev
in njegova kri se name razliva.

Le tisa ponosno raste iz pepela
in kri z njenih vej kaplja.
Vsaka kaplja, ki pade, debela
meni se zdi kot solza.

Ne morem živeti, kot tisa, ki v nebo
se dviguje,
na svetu krvav sem in sam.
Strup premočan je, zdaj končno
zmaga,
z mano umre še moj klan.

Delavski piknik

TAKO,
MIDVA Z MICI GREVA
Z AVTOM, VIDVA PA
PRIDITA PEŠ... PA UPAM, DA
NI NIHČE OBUT V SLUŽBENE
ČEVLJE...

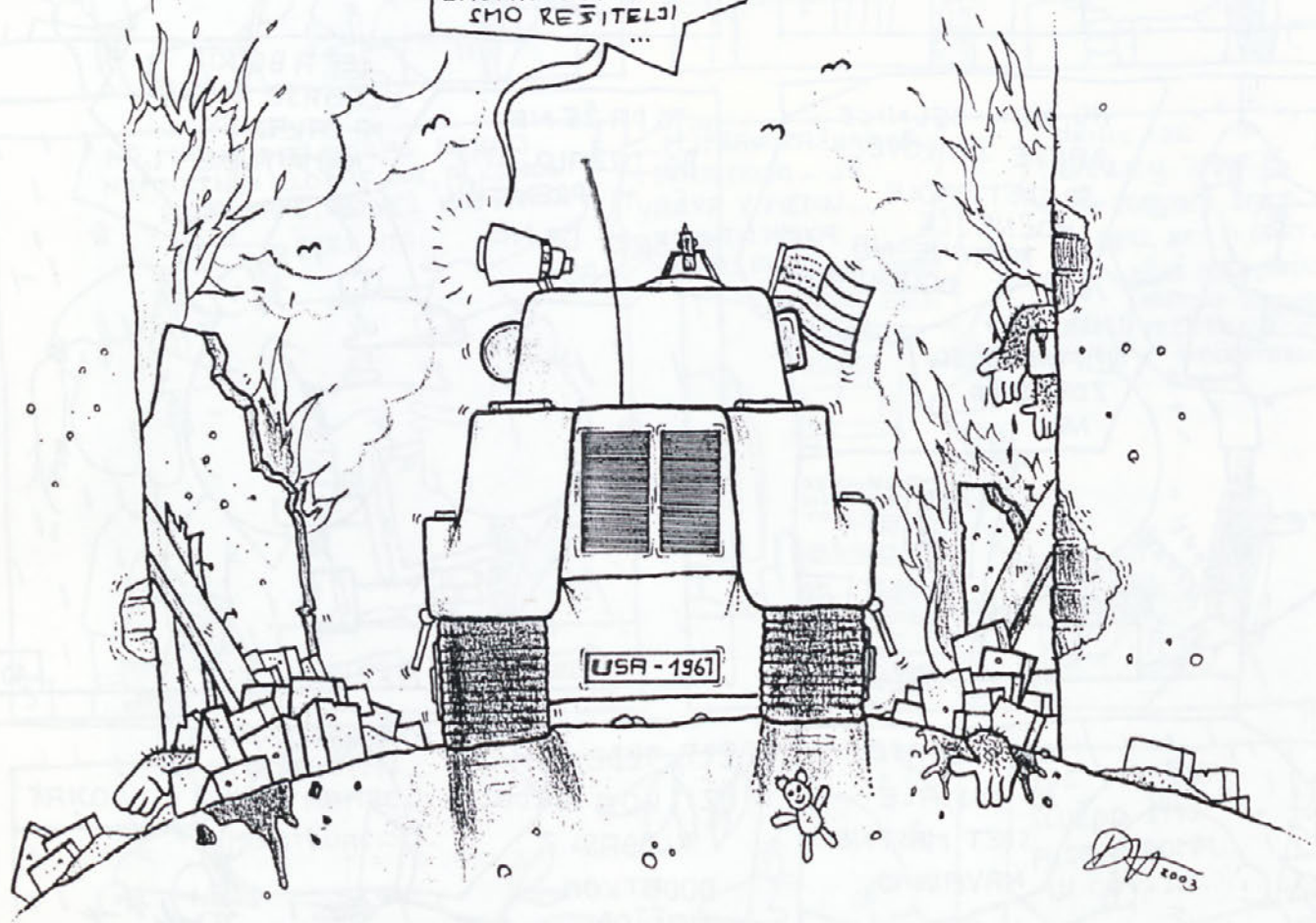

MARŠ VSI NAZAJ
V SLUŽBO DELAT
KOT ŽIVINA... MICI,
KAVICO! HITRO!

KONEC

2003

PREBIVALCI
IRAKA! PRIŠLI SMO, DA
BI VAS OSVOBODILI, VAM
PRINESLI BOLJŠE
ŽIVLJENJE, SREČO IN
ZADOVOLJSTVO.
ZAUPAJTE NAM, KER
SMO REŠITELJI!

Konec šolskega leta

